

Analyse af budgetmodeller

(Analysen kan ses i fuld længde i baggrundsmaterialet til budgettet)

Det er i forbindelse med vedtagelsen af Den Økonomiske Politik i 2019 besluttet at ”der udarbejdes en beskrivelse af de nuværende budgetmodeller, herunder en sammenligning af omfang, reguleringsmekanismer mv., inddragelse af socioøkonomisk udvikling, samt en sammenligning med andre kommuner, såsom 6-byerne. Der vises forskellige scenarier for den økonomiske udvikling, hvis hhv. større eller mindre dele af kommunens udgiftsområder bliver omfattet af budgetmodeller.”

På den baggrund har Borgmesterens Afdeling i dialog med afdelingerne, udarbejdet en analyse af budgetmodeller i kommunen. Analysen er formidlet i en let tilgængelig udgave på slides, som er vedlagt som baggrundsmateriale til budgetindstillingen.

- Først beskrives budgetmodeller og afgrænsninger for Aarhus Kommune, samt fordele og ulemper ved at regulere budgetterne for de store demografiområder med automatiserede demografimodeller.
- Index100 analyse viser det beregnede serviceindeks på tværs af områderne. Serviceindekset dækker over forholdet mellem det beregnede udgiftsniveau og det beregnede udgiftsbehov. Udgiftsbehovet er udregnet på baggrund af en række statistiske baggrundsvariable, og hvordan Aarhus Kommunes befolkningssammensætning afviger fra landsgennemsnittet på disse variable.
- Analysen gennemgår modellerne for dagtilbud (førskoleområdet), skole og SFO, sundheds- og tandpleje, børn og unge med særlige behov, voksne med særlige behov samt pleje og praktisk hjælp til ældre og ældre handicap. For hver af modellerne beskrives typen af model, dækningsområde og kompensationsgrad samt udvikling i beløb fra budgetmodellerne kontra udgifter til området.
- For områder uden en budgetmodel er også vist udgiftsudviklingen, så områderne med og uden modeller kan sammenlignes.
- For at kunne vurdere det økonomiske råderum fremadrettet og de økonomiske muligheder for reguleringer via demografimodeller, er der udarbejdet en totalprognose. Prognosen beregner råderummet fra 2024 til 2033 på baggrund af en række antagelser. Her arbejdes med to scenarier for væksten i serviceudgifterne. Det skal bemærkes, at analysen er foretaget på baggrund af det hidtidige udlig-ningsystem før den seneste reform.

13. august 2020

Side 1 af 2

BORGMESTERENS AFDELING

Økonomi
Aarhus Kommune

Budget og Planlægning

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

Direkte telefon: 41 87 36 40

E-mail:

budget@ba.aarhus.dk

Direkte e-mail:

bace@aarhus.dk

www.aarhus.dk

Sagsbehandler:

Lars Hennelund,

Cecilie Bach-Holck

- Analysen indeholder benchmark til de øvrige 6 byer, hvor befolkningsdata for Aarhus er lagt ind i deres modeller. På den måde viser beregningerne, hvad Aarhus Kommunes demografisammensætningen ville udløse af midler med de øvrige byers modeller.

13. august 2020
Side 2 af 2

På baggrund af sammenligningerne både på tværs af områder med budgetmodeller, på tværs af områder med og uden modeller og på tværs af modeller i 6-byerne, stilles en række spørgsmål til politisk drøftelse:

- Hvordan er sammenhængen mellem budgetmodellen på et område og den samlede udgiftsudvikling?
- Er forskellene mellem modellerne velbegrundede og hensigtsmæssige?
- Er forskellene i dæknings- og kompensationsgrader velbegrundede og hensigtsmæssige? Kan og skal udviklingen i enhedsbeløbene gøres mere ensartede?
- Er vægtningen af områder med og uden model velbegrundet? Er udgiftsudviklingen på tværs underlagt tilstrækkelig politisk prioritering?

Borgmesterens Afdeling giver nogle anbefalinger og forslag til justeringer af budgetmodellerne. Justeringerne går primært på at ensarte reguleringsmekanismerne i forbindelse med budgetændringer samt at ensarte brugen af efterreguleringer på tværs af områderne med budgetmodeller.